
Dr. Horváth Jenő

In Memoriam Dr. Mály József

Hosszú élete majdnem átívelt egy évszázadot, melyben számtalan történelmi esemény részese és tanúja volt. Jogászi hivatását először a Kincstár jogi igazgatóságán, majd ezt követően a Budapesti Ügyészségen kezdte. 1952-ben az igazságszolgáltatás területén végrehajtott elbocsátások őt is érintették. 1954-től több mint két évtizeden át az akkori 29. számú Ügyvédi Munkaközösségben dolgozott. Bár más területről érkezett az ügyvédi karba, hosszú évtizedes ügyvédi tevékenysége során kimagasló hivatásszeretetéről, kiváló tudásáról és példamutató etikai magatartásáról vált közismertté a kar tagjai között. Humanizmusa, emberszeretete és kiemelkedő kultúrája eredményezte, hogy hivatását a tételes jog törvényszerű alkalmazásának igényén túlmenően emberségesen gyakorolta.

Amikor most élete egy-egy szakaszát emlékezetünkbe idézzük, külön említésre méltó zenei kultúrája, mely sokszor hozzásegítette, hogy a nehéz, idegőrlő hivatásának fáradságait a zenével oldja fel. Barátok és kollégák, akik közel álltunk hozzá, megismertük nagyszerű szellemű humorát, mely a társasági életben is közkedveltté tette.

A kar iránti szeretete arra ösztönözte, hogy az ügyvédi közéletben is szerepet vállaljon. Hosszú időn át a Budapesti Ügyvédi Kamara titkáráként tevékenykedett, ahol a fiatal generáció oktatásában, etikai nevelésében vállalt jelentős szerepet. A rendszerváltást követően a magyar Parlament jogi bizottságában külső felkért szakértőként tevékenykedett. Ügyvédi kamarai tagsága kérelmére 1998-ban szűnt meg és vált nyugdíjas ügyvéddé.

Nyugdíjas éveiben sok időt töltött az általa rajongásig szeretett balatonszemesi üdülőjében. A Jóisten kegyes volt hozzá, 89 esztendővel, egészséges élettel áldotta meg. Továbbá megadatott számára az a kegyelem is, hogy csöndben, békésen, fájdalom nélkül távozott az élők sorából.

Barátok, kollégák és mindazok, akik ismerték, kegyelettel őrizzük emlékét és példaképként tekintjük hivatásszeretetét.

(Megjelent a Pesti Ügyvéd 2006/9 szeptemberi számában)

Dávid Csaba

„A rossz hír hozóját megölik”

Nemrég ismétlődött, hogy a rossz hír hozóját, régi, szinte kőkorszaki indulatból megölték. Isztambulban - mint a híradásokból tudjuk - lelőtték *Hram Dink* örmény származású török újságíró, egy kétnyelvű (török-örmény) hetilap főszerkesztőjét. „Bűne”, hogy nyilvánosan és folyamatosan népirtásnak nevezte az 1915-ös örmény népirtást. 17 éves merénylője büszkén vállalta tettét.

Felháborodunk - és jól tesszük, hiszen igazunk van!

Budapesten, a budai várpalota nyugati oldalán (a Naphegy felé néző lejtőn) hosszú ideje már egy útszakasz az „Atatürk-sétány” nevet viseli. A Budavári Örmény Kisebbségi Önkormányzat (BÖKÖ) - részben *Jengibarian Mamikon* szobrászművész felvetésére - vagy nyolc éve javasolta emléktábla állítását annak a dokumentáltan létező budai örménynek, aki Budavár 1686-os felszabadítását segítette, mert az egyesült keresztény felszabadító hadaknak kémjelentéseket küldött. A BÖKÖ pénzt is elkülönített e célra, hivatali, adminisztrációs okok miatt azonban emléktábla eddig még nincs. Ám, ha sikerül is végre - elég lenne-e ez?

Sasvári László a Füzetek 2007-es, januári számában az örmény liturgiára hivatkozva nyitja az Újvévet, lapnyitó publicisztikájában idézi a gyergyószentmiklósi gyakorlat szerinti szöveget: „...*adj nyugalmat elhunytjaink lelkének.*” Mit tehetünk az elhunytak - a legyilkoltak, meghurcoltak és elpusztítottak - lelkéért?

Ismét történt gyilkosság, ezúttal Isztambulban. És fog történni megint és megint és újra... Nekünk pedig folyamatosan ugyanarról kell elgondolkodnunk. Hiszen tudhatjuk, hogy ha egy örménytörök újságíró, aki 1915-öt emlegeti, meggyilkolnak, az a legkevésbé sem úgynevezett rendőrségi rovatba való hír: lőtt, Y meghalt.

Persze, hogy nem!

A híradásokból az átlagos magyar annyiról értesül - ha egyáltalán odafigyel hogy Hram Dink foglalkozott az 1915-ös örmény-mészárlással és genocídiumnak „merészelt” azt nevezni, De hiszen... a magyarországi közvélemény abban sem igazán tájékozódik, hogy egyáltalán történt-e valami Törökországban 1915-ben az örményekkel? Hiszen mi magunk évek óta csak azzal foglalkozunk, hogy örmény-e, aki örmény származású, de nem tudja a nyelvet (hivatkozom a Füzetek 2006. decemberi számában *Kali Kinga* okos, lelkiismeretes írására ezzel kapcsolatban), meg azzal, hogy a magyarörmények között nem honos fejfedőket hordunk! Ennyi?

Persze, hogy nem!

Nekünk, erdélyi származású magyarörményeknek, akiknek ősei sok rémület után jutottak erdélyi hazához, meglehetősen közünk van ehhez a hírhez, az általunk eddig ismeretlen Hram Dink meggyilkolásához.

Nekünk, erdélyi származású magyarörményeknek hasonlóképpen van közünk ahhoz is, hogy nemrég - az amúgy irodalmi Nobel-díjas - török *Orhan Pamuk* is bíróság elé került az örmény genocídium emlegetése miatt, "törökellenesség" vádjával. Vagyis nemzetellenes volt. Valljuk be: ezzel sem túlságosan foglalkoztunk. (Persze, nem a „napi hírek” kategóriájában értem.)

Tegyük fel végre a kérdést önmagunknak másként, mégha furcsa is: talán ideje észrevennünk, hogy nem a rossz hír hozóját kell megölni, hanem a tényeket tudomásul venni.

„Tudomásul venni” - ennek alapfeltétele, hogy tájékozódunk. És tájékoztatunk! Erre a kötelességre Hram Dink meggyilkolása is figyelmeztet, ahogy nemrég Orhan Pamuk meghurcolása is figyelmeztetett. Vajon miért tud a világ - magyarországi világunk is - a II. Világháború holokausztjáról? Azért, mert írnak róla, mert könyvek, dokumentumok és tényszerű, történelmi feldolgozások készültek róla.

A származására és múltjára méltán büszke, immár magyar anyanyelvű magyarörménység, valamint a néhány évtizede itt élő - esetleg a Magyar Köztársaság hivatalos nyelvét még talán törve beszélő - örmények közös érdeke ebben az új eseményben, a nemrég esett gyilkosság tényében tragikusan megérthető. (Vagy megérthető lenne.) Hangsúlyozom: közös érdeke... Nem elgondolkodtató-e, hogy az egész Európai Unióban egyedül - az amúgy sokszor kétségesen reagáló - Francia Köztársaság nevezi törvényben népirtásnak az 1915-ös örménygyilkolást?

Mi magunk mit teszünk azért, hogy a világ, a mi, magyar világunk értesüljön az 1915-ös dolgokról? Elolvassuk Franz Werfeltől a Musza Dagh negyven napját. Elég ez?

A BÖKÖ által tervezett emléktábla még mindig nem létezik, ám Atatürk sétány igen. Maradjon is az a sétány neve. De magyar anyanyelvű, örmény és erdélyi származású magyarként boldogan látnék egy magyar nyelvű könyvet 1915- ről. Pontos adatokkal, átlagember - s nem csak történészek - által is érthető leírással, dokumentumokkal, esetleg képekkel, amely kiadványra a könyvesboltokban rácsapnának az emberek, a nem örmény származásúak: „nahát, ezt megveszem!” És miután elolvassák, megdöbbennek, mondván: „húha, ezt nem is tudtam!”

Nálunk legalább nem szokás megölni a rossz hír hozóját, legfeljebb nem tudni a rossz hírről. Ezért örvendetes, hogy végre szóba került efféle kiadvány létrehozása. Csak vegyük komolyan, és a KÖNYV ne csupán a magunk köreihez jusson el. Mindezt a törökség ellen? Nem! Az örménységért. A legyilkolt és a meghurcolt emberek emlékéért. S a magunk lelkiismeretéért.

Biztosítási kártérítés százéves késéssel (Örmény népirtás)

A *New York Life* amerikai biztosítótársaság 92 éves késéssel megkezdte azoknak az életbiztosítási kártérítési összegeknek a folyósítását, amelyek az első világháborús örmény népirtás során megölt